

Nógv fólk var til fakliga ráðstevnu í Norðurlandahúsinum týskvøldið

Tankagóðs til valstríðið

Valstríðið til løgtingsvalið er tamt, men hugsanirnar um, hvagar Føroyar fara, og hvussu tær skulu skipast, eru mangar. Hetta vísti fakliga ráðstevnan í Norðurlandahúsinum í gjár, har serfrøðingar lögdu fram tankagóðs til politisku flokkarnar, nú teir skerpa klórnar undan valinum

Uni Arge
Myndir: Eiríkur Lindenskov

Føroya landsstýri er ein semingsstovnur fyri politisk seráhugamál, og tann sosiali álittissáttmálan, sum fólk ofta hava við sína stjórn, hava nógvir føroyingar ikki við landsstýrið. Hann hava teir í staðin gjørt við Danmark gjøgnum Sambandsflokkinn.

Soleiðis tók Ronnie Thomassen, samfelagsfrøðingur, samanum, hvussu føroyska heimastýrið í grundini virkar. Hann duldi ikki fyri, at hann er loysingarmaður og vísti á, at Føroyar 15. hvørt ár við vissu fara at enda í kreppu og kegli við Danmark, tí tað hava tær gjørt søguliga.

Í sínum fyrilestri hevði hann fingið til uppgávu at siga, hví Danmark er falskur tryggleiki hjá Føroyum. Og tað gjørdi hann so. Danskar-

ar eru líkaglaðir við Føroyar, tí teir eru bara ernir av Grønlandi, nevndi hann. Bara danski staturin visir Føroyum ans, tí hann vil eiga tær.

Rolf Guttessen skuldi grundgeva fyri, hví hann helt, at ríkisfelagsskapurin, ið Ronnie Thomassen helt vera ein eindarstat heldur enn ein felagsskap, skuldi varðveitast. Hann vísti m.a. á, at føroyingar hava lætta atgongd til útbúgving og aðrar fyrimunir í Danmark.

Eisini helt hann, at Føroyar eru ov lítlar at gera mun í altjóða samráðingum og tí skulu styðja seg til Danmark. Gott er at hava sterkan vilja á øllum økjum, men ofta er viljin ikki nóg mikið, segði hann og helt, og Danmark annars hevði givið Føroyum evropeiskt dannelsi.

Spurningar vórðu settir teimum báðum, tá teir vóru lidnir við sínar fyrilestrar, og

Rolf Guttessen varð spurður, um ikki føroyingar kundu fara undir útbúgving, um Føroyar fingi fullveldi. Jú, men í t.d. Onglandi og USA er dýrt at fara undir útbúgving, svaraði hann.

Oyggjar doyggja

Jóannes Jacobsen, búskaparfrøðingur, og Sámál Matras Kristiansen, samfelagsfrøðingur, umrøddu mótsetningin millum útjaðara og miðstaðarakið. Jóannes Jacobsen vísti á, at útjaðarin minkar stóðugt, men miðstaðarakið veksur ikki samsvarandi.

Hetta er ein stórir trupulleiki, helt hann, tí skulu Føroyar hava eina framtíð, er neyðugt, at miðstaðarakið er stórt og sterkt. Við miðstaðarakið meinti hann Streym-oydna, Eysturoynda og Vágur.

Sámál Matras Kristiansen helt ikki, at Havnin er nakar metropolur, sum mong ofta

kalla hana, og tað verður hon ongantið. Hann helt eisini, at útjaðaramenning, t.d. við almennum stovnum, er ein spurningur um rættvísi móttvegis ymsu plássunum.

Í síðsta enda snýr tað seg um at skapa livikor fyri allar føroyingar og ikki bara nakrar idealføroyingar, segði hann. Jú, kanska, helt Jóannes Jacobsen, men t.d. Suðuroyggin og Sandoyggin doyggja spakuliga út kortini, segði hann.

Hetta vísti hann við tølum yvir fólkaminkingina í oyggjunum síðan 1985. Talið á fólki undir 50 ár minkar við miklari ferð. Jóannes Jacobsen helt, at Suðuroyggin heilt vist fer at falla av hesi gongd, men at ein tunnill møguliga kann bjarga Sandoyinni.

500 milliónir aftrat

Soleiðis fullu niðurstøðurnar

við kontantari avrokning uttan partapolitisk fyrilit fyri ymsu plássunum, og tað gjørdi tær eisini, tá Johnny í Grótinum, búskaparfrøðingur, Marita Rasmussen, stjóri í Vinnuhúsinum, og Heri á Rógvi, búskaparfrøðingur, høvdu síni innlegg.

Johnny í Grótinum tosaði um konjunkturpolitikk og strukturpolitikk. Hann helt, at smáar finstillingar í sambandi við konjunkturpolitikkin muna lítið og onki búskaparlíga. Tað, sum veruliga krevst, er at umskipa stóru strukturarnar, ikki minst í fiskivinnuni, har óvissan er stór.

Marita Rasmussen segði, at um toskurin og hýsan vórðu veidd burðardygt, kundi hetta skapt eitt meirvirði í fiskivinnuni upp á 500 milliónir krónur. Tað helt fyriskiparin og orðstýrarin,

Heini í Skorini, vera áhuga-vert, tá nú almenna hallið er 500 milliónir.

Heri á Rógvi greiddi frá prísstøðinum í Føroyum, sum er 14 prosent hægri enn í Danmark, ið annars er dýrasta land í Evropa. Hann undirstrikaði, at Føroyar eru ikki ov lítlar til at hava lægri prísir, men politisk átøk krevjast at venda gongdini, m.a. eftirlit.

Her er skjótt farið ígjøgnum ymiskt av tí, ið sagt varð á miniráðstevnuni í gjár. Mangt annað áhugavert kom fram, ið ivaleyst verður at hoyra um í valstríðnum. Hvør loysnin er at skapa eitt betri land, finst onki einfalt svar uppá, men tankagóðsið finst.

Rolf Guttessen og Ronnie Thomassen

Heri á Rógvi, Marita Rasmussen og Johnny í Grótinum

Sámál Matra Kristiansen og Jóannes Jacobsen